

ไตรสรณคมน์

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๓

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากคด อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันพระพระพุทเจ้าสอนอย่างนั้น วันพระ วันนีวันพระ วันพระพระพุทเจ้าสอนอย่างที่ว่า การเกิดและการตายเป็นทุกข์อย่างยิ่ง ให้ดูตรงนั้นเลยนะ แก่ไขตรงนี้เลย ตรงที่ว่าสุดท้ายของ ศาสนาพุทธเราคือว่า อยู่โดยมีชีวิตโดยไม่มีการตายอีกเลย ชีวิตนี้จะดำรงสืบตลอดไป คือว่าตั้งแต่วันที่อวิชชาขาดออกไปจากใจแล้ว การตายการเกิดนั้นเป็นสมมุติ นี่พูดถึงว่ามันทำไม่ถึง ทำไม่ถึงว่าเราทำกันไม่ได้ สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุด ในหลักศาสนาที่ประเสริฐที่สุด

แต่หลักการนะ อันนี้เป็นจุดหัวใจ ฉะนั้นพระจะคุยกันนะ เรื่องสัลดเลข ๑๐ มกน้อย สันโดษ ในเรื่องของการเกาะเกี่ยวใจ ถ้าเราทำไป อย่างเช่นการก่อสร้างนี้เป็นบุญกุศลนะ เรื่องการสร้าง โบสถ์วิหารนี้เป็นบุญกุศลอยู่ แต่ทำไมพระพุทเจ้าไม่ให้สร้างละ พระพุทเจ้าไม่ให้สร้างนะ พอ พระพุทเจ้าจะสร้างขึ้นมา นางวิสาขาขอสร้างวัดนี้ ให้พระโมคคัลลานะเป็นคนไปดู คือว่าให้ พระอรหันต์ผู้ที่สิ้นกิเลสแล้วไปควบคุม มันจะได้ไม่บานปลายไป การก่อสร้างเป็นบุญกุศล แต่ พระพุทเจ้าไม่ให้สร้าง พระพุทเจ้าเวลาพระคุยกันให้พระคุยกันในเรื่องสัลดเลข ๑๐ เรื่องสัลดเลข ๑๐ เรื่องมกน้อย เรื่องสันโดษ เรื่องพูดถึงเรื่องความเพียร เรื่องการชำระกิเลสถึงที่สุด นี่หัวใจของ ศาสนา

แต่ถ้าทำไม่ได้ก็ให้ศึกษาเล่าเรียนเป็นปริยัติไป ปริยัติคือให้เรียนศึกษาปริยัติ แล้วพยายาม ทำดำรงชีวิต นี่การสืบต่อศาสนา การได้พบสมณะใด การได้เห็น การได้เป็นลูกศิษย์นี่ เป็นมงคล อย่างยิ่ง แม้แต่พบพระพุทเจ้า พบพระอรหันต์ก็ว่าอย่างนั้นเลย พบผู้ที่บริสุทธิ์สงบไป การได้เห็น ผู้ที่สงบบริสุทธินั้นเป็นบุญกุศลอย่างยิ่ง เป็นบุญกุศล เห็นไหม

แล้วการได้สัมผัส อย่างเช่นพระเทวทัต ถ้าพระเทวทัตไม่ได้บวชนะ จะทำลายตนเองมากกว่านี้อีก พระพุทธเจ้าทำไมรู้ว่าพระเทวทัตบวชเข้ามาแล้วนี่จะมาทำสังฆเภทหนึ่ง จะมาทำพระพุทธเจ้าให้หือเลียดหนึ่ง แต่ผลของการที่ว่า ถ้าได้เป็นสัมมาทิฐิใจ คือให้ถือศาสนา ผลบุญกุศลอันนั้นจะทำให้การทำความป็นน้อยลงไป นี่ขนาดทำความป็นน้อยลงไปพระเทวทัตยังทำลายศาสนาขนาดนี้ ถ้าเข้ามาในศาสนาแล้วให้เป็นสัมมาทิฐิ คือว่าเข้ามาในศาสนา เชื่อในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่เชื่อแล้ว เห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่ก็ยังไม่เชื่อ มันไม่ได้เชื่อ คือว่ายังทำลาย ยังแข่งกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ แล้วยังได้ตกรอกไปขนาดนั้น

นี่การที่ได้เข้ามาเป็นสัมมาทิฐิ เห็นไหม ถ้าบวชในศาสนาแล้ว เราภาวนาไม่ได้ก็จริงอยู่ การภาวนามันต้องมีอาศัวาสนาบารมีพอสมควร แต่ถ้าภาวนาไม่ได้ ก็การทำอย่างนี้คือการสร้างวาสนา วาสนาบารมีลอยมาจากฟ้าหรือ? วาสนาบารมีเกิดจากมือของเราใช่ไหม? เราต่างหากเป็นคนสร้างอำนาจวาสนาให้เราเอง ฉะนั้น เมื่อมันทำไม่ถึงตรงนั้น การที่เราดำรงชีวิตอยู่ที่นี่ นี่ก็คือกำลังเติมไฟ เติมวาสนาบารมีให้ตัวเองมีบุญกุศลมากขึ้น ๆ

ที่นี้การเติม ดุติ เราเติมน้ำมันรถ เห็นไหม ยังต้องเติมน้ำมันรถ ต้องมีเด็กเติมน้ำมันรถ อันนี้เราเติมบุญกุศลของเรา เราต้องเติมของเราเอง การกระทำอันนี้มันถึงเป็นทุกข์เป็นยาก เพราะมันคัดแปลงตน การคัดแปลงตนอยู่ในศีลในธรรม เห็นไหม การคัดตน นั้นการเติมวาสนาบารมี แล้วอยู่ใกล้ชีวิตครูบาอาจารย์ เห็นไหม ใกล้ชีวิตครูบาอาจารย์นั้นนะ ทำแล้วมันเป็นผลประโยชน์กลับมา

ดูอย่างที่ว่าพบสมณะนี้สำคัญที่สุดอยู่แล้ว ยังได้อุปัฏฐาก หลวงปู่ฝั้นนะ ตอนที่ไปอยู่กับหลวงปู่ฝั้น ท่านเป็นมหานิกาย แล้วเวลาหลวงปู่ฝั้นเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมาท่านก็ไปนั่งอยู่ใกล้ ๆ ใจแล้วพระองค์อื่นได้อุปัฏฐาก หลวงปู่ฝั้นคิดขึ้นมา เรานี้มาศึกษาเล่าเรียนกับหลวงปู่ฝั้น แต่เราไม่มีโอกาสได้อุปัฏฐาก เห็นไหม การได้อุปัฏฐากอุปถัมภ์พระที่เป็นสมณะแล้วนี่ บุญกุศลมันเกิดขึ้นมาจนหลวงปู่ฝั้นคิดยุติติขึ้นมาเป็นธรรมยุติ แล้วก็ได้อุปัฏฐากหลวงปู่ฝั้นสนใจ แล้วได้ชำระกิเลสสิ้นไปสนใจ

นี่การสร้างอำนาจบาตรมีของตัวมันก็อยู่ตรงนั้น เห็นไหม อยู่ได้เห็นนี่มันก็มีบุญกุศล
ขึ้นมาอันหนึ่ง ได้อุปัฏฐากอุปัถม์ก็มีบุญกุศลมากขึ้น เห็นไหม “อานนท์ เธออย่าเสียใจไปเลย เรา
ดับกิเลสแล้ว เธอจะสิ้นกิเลสไปในข้างหน้า” พระอานนท์อุปัฏฐากขนาดนั้น แล้วบุญกุศลของพระ
อานนท์นี่มหาศาล

เวลาที่ว่าพระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ใคร ๆ ก็อยากเห็นพระอานนท์ เพราะเห็นพระ
อานนท์ก็เหมือนกับเห็นพระพุทธเจ้า เพราะเมื่อก่อนเห็นพระอานนท์กับพระพุทธเจ้ามาด้วยกัน
แต่ปัจจุบันนี้ไม่เห็นพระพุทธเจ้า เห็นพระอานนท์ ก็เป็นองค์สืบต่อ ๆ ไป จน ๑๒๐ ปี เห็นไหม
อายุ ๑๒๐ ปี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วนะ สอนอยู่ ๔๕ ปี

พระอานนท์นี่ตอนที่อยู่กับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เทศน์สอนพระมาตลอด แล้ว
พอพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้ว ยังสอนไปอีก ๔๐ ปี เห็นไหม อายุ ๘๐ เท่ากับองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าเพราะเกิดปีเดียวกัน เป็นสหชาติมาด้วยกัน แต่จาก ๘๐ ปี เป็น ๑๒๐ ปีนะ อีก ๔๐
ปีที่เป็นเวลาของพระอานนท์ที่ว่าเผยแผ่ศาสนาไป

จนเวลาพระอานนท์จะดับขันธ จะนิพพาน ขึ้นไปทำเตโชธาตุ ระหว่างญาติข้างพ่อกับญาติ
ข้างแม่จะแย่งศพกันไง ขึ้นไปบนอากาศ นิมิตต์จรรยขนาดที่ว่าไปตายบนอากาศนะ มีพระอรหันต์
องค์เดียวตายบนอากาศ แยกออกจากกัน กายซีกหนึ่งตกฝั่งญาติข้างแม่ ซีกหนึ่งตกไปฝั่งญาติข้าง
พ่อ เพื่อจะไม่ให้เกิดมีการบาดหมางกัน

นี่ผู้ที่อุปัฏฐากพระพุทธเจ้า เห็นไหม อุปัฏฐากพระพุทธเจ้าได้บุญกุศลขนาดนั้น นี่อุปัฏฐาก
ครูบาอาจารย์ก็เหมือนกัน หลวงปู่ฝั้นถึงได้...นี่ท่านเล่าต่อ ๆ กันมา ลูกศิษย์ลูกหาเล่ากันมาไง ไป
เห็นแล้วนี่ จากเป็นมหานิกายเข้ามา มาเชื่อในศรัทธา นี่ความศรัทธา ฉะนั้น ถ้าเราปฏิบัติไม่ได้ใน
ศาสนาแล้วนี่ เราก็สร้างสมบาตรมีของเราไป ดีกว่าใช้ชีวิตสุรุษสุราย

ชีวิตเรานี้เกิดขึ้นมาแล้วต้องตายไป จุดสุดยอดของในศาสนาปัจจุบันนี้ ศรัทธาเห็นไหม
ศรัทธาก็เข้ามาบวชเป็นศากยบุตร นี่ศรัทธาสูงสุด ในชาวพุทธเรานะ จากศรัทธาในศาสนา ศรัทธา

คือว่าเป็นสากยบุตรนี้เป็นนักรบแล้ว เป็นผู้ที่จะก้าวพ้นออกจากกิเลสไป แต่พยายามรบแล้ว รบไม่ได้ นี่ เราก็สร้างสมบุญญาริการไป สร้างสมบุญบารมีของเราไป เราสร้างของเราได้ เราต้องสร้างของเราเอง ใครจะสร้างให้เราไม่ได้หรอก

นี่มันเป็นความทุกข์ความยาก แล้วต้องบอกว่าอันนั้นเป็นกิเลส กิเลสอันนี้มันเกิดดับ ๆ ในใจของเรา แต่ธรรมทำไมไม่เกิดล่ะ? เพราะเราอ่อนแอ เราทำไม่จริงไม่จัง ถ้าเราจริงจังขึ้นไปนี้ กิเลสมันต้องยุบยอบลงไป แล้วความคิดอันนี้ ธรรมอันนี้คือความคิด ความคิดเวลาฝ่ายธรรมมันเกิดขึ้นใจ ว่า “เราก็มีวาสนาบารมี เราก็เป็นสากยบุตรอยู่ เราเป็นลูกของพระพุทธเจ้า เราปฏิบัติอยู่นี่” อันนี้ถ้ามีสิ่งนี้เกิดขึ้น ชีวิตในสมณะเรานี้จะอบอุ่น ชีวิตของนักบวชมันก็มีใจพอใจ เป็นไปได้ไง

แต่ถ้าชีวิตไม่คิดถึงตรงนี้ นี่กิเลสมันขึ้นมา กิเลสมันขึ้นมาก็อย่างที่ว่านี้ ที่พระเสียไป ๆ เสียไปอย่างนั้น เริ่มออกไปเรื่องข้างนอก เห็นไหม ที่ว่าเรื่องการก่อสร้างนี้ แม้แต่ว่าเป็นบุญกุศล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังให้พระโมคคัลลานะเป็นผู้ที่คอยควบคุมการก่อสร้าง ไม่ให้ขยายบานปลายไป เพราะกิเลสมันมีแต่การเกาะเกี่ยว กิเลสมีแต่ความยึดมั่น มีลามปามไป เรื่องของกิเลสนี้เป็นเรื่องที่ว่าลามปามไป ถ้าเรายังมีกิเลสอยู่ การก่อสร้างนั้นเป็นบุญกุศล แต่คนที่ไปสร้างนั้นมีแต่ความทุกข์ มีแต่ความวิตกกังวล มีแต่ความคิดอยากขยายต่อไปข้างหน้า นั่นเรื่องการก่อสร้างในศาสนานะ

แล้วเรื่องสอนอย่างที่ว่านี้ เรื่องการดูเข้า เรื่องการดูหมอ เรื่องอะไรนี้ มันเป็นไตรัจฉานวิชา เห็นไหม ตัวเองรู้อยู่ ถึงจริง...จริงก็เป็นความจริงอันหนึ่ง จริงนี้ก็เป็นสมมุติ เพราะมันเป็นสมมุติจริง ทายถูกจริง ๆ นี่แหละ แต่มันก็เป็นสมมุติคือว่า คนเราเกิดมาต้องตายทั้งหมด เรื่องกรรม เรื่องบุญกุศลนี้ต้องเกิด ต้องมี ต้องสัมผัสทุกดวงใจไป มีสูงมีต่ำ ถึงจะดูจริงมันก็เป็นสมมุติ มันเป็นของชั่วคราว มันไม่เป็นวิมุตติ วิมุตติคือหลักการความจริง

นี่ถึงว่าจริงแล้วยังสร้างให้เป็นการเกาะเกี่ยว เป็นเครื่องเน้นซ้ำ ถึงว่าเป็นไตรัจฉานวิชา ไตรัจฉานวิชาหมายถึงวิชาที่ทำให้เราเน้นซ้ำ เวลาที่จะควรประพฤติปฏิบัติ เวลาที่จะชำระกิเลส ก็

เอามาตั้งคูหมอกัน ช้าไหม? มันเป็นเรื่องของการเน้นซ้ำ เรื่องนี้ก็คิดไปแล้ว นี่ถ้าติรัจฉานวิชา แล้วนี่เป็นติรัจฉานวิชาในวิชาชีพนะ แล้วถ้าเกิดมีความเชื่อจริง ๆ ขึ้นไป นี่ไตรสรณคมน์ขาดใจ ไตรสรณคมน์ให้เชื่อพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เท่านั้น เชื่อธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้น นี่พรหมศาสตร์มันก็ลัทธิศาสนาต่าง ๆ มีมาดั้งเดิมไง

แต่ศาสนาพุทธไม่ได้สอนตรงนั้น ถึงว่าเป็นเรื่องของนอกศาสนาก็ว่าได้ เป็นเรื่องนอกศาสนาเลย เรื่องศาสนา เรื่องอริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มรรค ๘ ทำให้พ้นทุกข์ไป นี่คือเรื่องของศาสนา เรื่องของนอกศาสนานี้อาศัยเรื่องศาสนาไป แต่เอาศาสนานี้เป็นตัวเครื่องดำเนินไป ว่าอันนี้ชาวพุทธสอนอย่างนั้นไง พระต้องอุปถัมภ์ค้ำจุนโลก พระต้องเป็นหมอนะ รักษาโรค พระรักษาโรคเมื่อก่อนนั้นเพราะเป็นศีลธรรมจริยธรรม อันนี้เมื่อก่อนโบราณเราเนี่ย วัดนี้เป็นทั้งโรงพยาบาล เป็นทั้งโรงเรียน เป็นทุกอย่างหมดเลย เพราะวัดเป็นจุดศูนย์รวมของสังคม

แต่เดี๋ยวนี้ขยายออกไปแล้ว แล้วสังคมเขาเป็นอย่างนั้นได้ ต้องการพระให้ชำระกิเลสอย่างเดียว ถ้าชำระกิเลสไม่ได้ ทำอย่างนั้นไปนั้นก็เครื่องว่าเสริมสร้างบารมี อยู่ที่ว่าเสริมสร้างบารมีอันหนึ่ง แต่ถ้าเชื่ออันนั้น เรายึดอันนั้นไปนี่ เราขาดจากไตรสรณคมน์อันนั้น เห็นไหม มันเศร้าหมองนะ ชีวิตของสมณะมันเศร้าหมอง นั้นพระถึงเป็นอย่างนั้นด้วย มันก็เป็นไป สังคมเป็นไป

ถ้าเราตั้งใจจริง นี่ถึงว่าพวกเรานี้มีวาสนาบารมี เกิดมาพบครูบาอาจารย์ที่หันกลับมาชี้พินในแนวของอริยสัจขึ้นมาไง ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรคขึ้นมา แล้วเราก้าวเดินต่อไป แต่ก่อนถ้ามีแต่ตำรา ทุกคนก็ค้นคว้าเอา เวลาว่าวาสนาบารมีพระพุทธเจ้าต้องค้นคว้าเอง เรานี้มีวาสนา มีคนเอามาป้อนให้ถึงมือ ชุบมือเปิบก็ยังเปิบไม่ได้ ตำราสอนไว้หมดแล้ว เรายังทำกันไม่ได้เลย อำนาจวาสนาเราขาดไหน นี่ย้อนกลับมาให้เรา ที่ตัวเรา แล้วพยายามคิดของเราขึ้นมา มันก็จะเป็นการกำลังใจ กำลังใจให้เรามีชีวิตอยู่ มีความสุขพอสมควร เอวัง